

*Efekty czesko-polskiej współpracy
przygranicznej dla małych i średnich
przedsiębiorstw – wnioski z realizacji badań po
stronie polskiej*

**The effects of the Czech-Polish cross-border
cooperation for small and medium-sized enterprises
- conclusions from studies of the Polish side**

Małgorzata Rogowska
Niki Derlukiewicz

Metodologia badań

Badania przeprowadzone zostały w następujący sposób:

1. wysłanie skróconej ankiety do małych i średnich przedsiębiorstw drogą e-mailową,
2. przeprowadzenie telefonicznie skróconej ankiety wśród MSP,
3. wywiad pogłębiony z przedsiębiorstwami, które współpracują ze stroną czeską,
4. zbadano również instytucjonalną podbudowę współpracy polsko-czeskiej związaną z wykorzystaniem środków unijnych.

Research Methodology

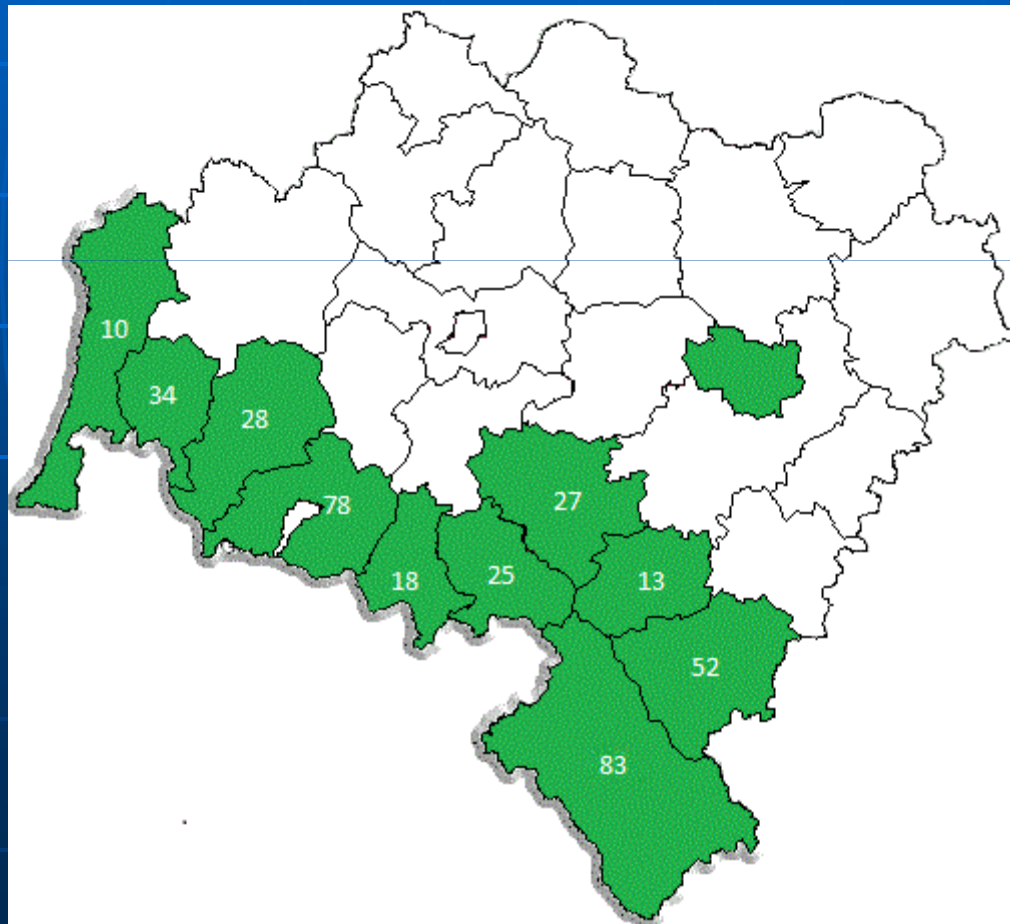
Research were carried out as follows:

1. short questionnaire sent to small and medium-sized enterprises by e-mail,
2. telephone survey carried out by SMEs,
3. interview with companies that cooperate with the Czech side,
4. also the institutional foundation of the Polish-Czech cooperation associated with the use of EU funds was examined

Obszar badawczy

Research Area

- 368 wysłanych ankiet
- 368 surveys were sent

Powiaty:

Districts:

- zgorzelecki
- lubański
- lwówecki
- jeleniogórski
- kamiennogórski
- wałbrzyski
- świdnicki
- dzierzoniowski
- ząbkowicki
- kłodzki

Branże:

- automatyka, przemysł, obróbka metali,
- budownictwo, wydobywanie, stolarka okienna,
- energetyka, ciepłownictwo, urządzenia pomiarowe,
- instytucje otoczenia biznesu,
- meble, stolarstwo,
- motoryzacja, transport, spedycja,
- opakowania,
- poligrafia, reklama, materiały biurowe,
- szkolenia, konsulting, doradztwo,
- tekstylia,
- usługi IT.

Branches

- automation, industry, metal processing,
- construction, mining, window frames
- energy, heating, measuring devices,
- business environment institutions,
- furniture, joinery,
- automotive, transportation, freight forwarding,
- packaging,
- printing, advertising, office supplies,
- training, consulting, advisory,
- textiles,
- IT services.

Skrócona ankieta

1. Czy Państwa przedsiębiorstwo współpracuje ze stroną czeską ?

- tak
- nie

2. Czy Państwa przedsiębiorstwo korzysta lub korzystało kiedyś z jakichkolwiek dotacji europejskich?

- tak
- nie

3. Czy Państwa przedsiębiorstwo wykorzystało fundusze unijne przy współpracy ze stroną czeską ?

- tak
- nie

SHORTENED SURVEY

1. Does your company work with the Czech side?

- yes
- no

2. Does your company use or benefit from any grant of the European Union?

- yes
- no

3 Does your company have used the EU funds in cooperation with the Czech side?

- yes
- no

ODPOWIEDŹ NA ANKIETĘ

Response to survey

– ok. 16%

**większość odpowiedzi
negatywna**
most of responses
were negative

3 firmy – przeprowadzono
wywiad pogłębiony
(poszerzona ankieta)
3 firms- deep interview
(extended survey)

Ankieta 1/5 / QUESTIONNAIRE 1/5

I. INFORMACJE OGÓLNE / GENERAL INFORMATION

1. W jaki sposób współpracują Państwo z czeską stroną? / **How do you cooperate with the Czech side ?**
  - eksport/ **export**
  - import/ **import**
  - oddział, filia/ **agency**
  - współpraca przy pozyskiwaniu wspólnych zamówień/ **cooperation in obtaining contracts**
  - inne, jakie? ...../ **other...**

.....
2. W jaki sposób został nawiązany kontakt?/ **How the cooperation has started?**
  - izba gospodarcza/ **Chamber of Commerce**
  - targi/ **fairs**
  - Internet/ **Internet**
  - inne, jakie? .../ **other.....**

.....
3. Jak długo przebiega współpraca? / **How long does the cooperation last?**
  - < 1 rok/ **<1 year**
  - 1-4 lat/ **1-4 years**
  - 5-9 lat/ **5-9 years**
  - > 10 lat/ **> 10 years**
4. Jaka jest częstotliwość kontaktów?/ **What is the frequency of contacts?**
  - stała/ **constant**
  - sporadyczna/ **sporadic**
5. Jaki udział z obrotu Państwa przedsiębiorstwa stanowi współpraca z Czechami?/ **What part of your company turnover is the co-operation with the Czech?**
  - do 10%/ **up to 10%**
  - 10-25%/ **10-25%**
  - 26-50% **26-50%**
  - powyżej 50% / **more than 50%**

Ankieta 2/5 / QUESTIONNAIRE 2/5

6. W jakim języku odbywa się komunikacja? / In what language is communication?
- po angielsku / English
  - po czesku / Czech
  - po polsku / Polish
  - za pośrednictwem tłumacza / through a interpreter
  - inne formy, jakie? ..... / others...
7. Czy są Państwo zadowoleni ze współpracy? / Are you satisfied with the cooperation?
- tak / yes
  - nie / no
8. Czy planują jej poszerzenie? Are you planning to expand the cooperation?
- tak / yes
  - nie / no
9. Jakie były największe przeszkody we współpracy z czeskimi partnerami? What were the greatest obstacles in cooperation with Czech partners?
- zła orientacja w czeskich warunkach i obyczajach / poor orientation in the Czech conditions and customs
  - bariera językowa / language barrier
  - brak informacji / lack of information
  - inne formy, jakie? ..... / other....

Ankieta 3/5 / QUESTIONNAIRE 3/5

II. WSPARCIE BEZPOŚREDNIE DZIAŁALNOŚCI ZE ŚRODKÓW POCHODZĄCYCH Z UNII EUROPEJSKIEJ / DIRECT SUPPORT ACTIVITY FROM THE EUROPEAN UNION'S FUND

Czy posiadają Państwo informacje nt. możliwości uzyskania dotacji dla Państwa firmy? Do you have information about the possibility of obtaining grants for your business?

- tak / yes
- nie / no

Jakie są Państwa zdaniem zalety i wady tego typu wsparcia? What do you consider the advantages and disadvantages of this type of support?

Zalety:.....

Advantages .....

Wady:.....

Disadvantages .....

Ankieta 4/5 / QUESTIONNAIRE 4/5

Czy korzystali Państwo kiedyś z jakichkolwiek dotacji europejskich? / Did you ever benefited from any grant of the European Union?

Jeśli TAK: / If yes:

Z jakiego programu była to dotacja? What programme?
.....

Na co była przeznaczona dotacja? To which the grant was intended?
.....

Czy dotacja miała jakiś wpływ na współpracę z czeską stroną? Does the grant have some influence on the cooperation with the Czech side?
.....

Jak Państwo oceniają tą dotację: / How do you evaluate this grant:

z punktu widzenia procesu składania wniosku o dotację i jego oceny? / point of view, the process of submitting a grant application and assessment?

z punktu widzenia efektów dotacji na Państwa przedsiębiorstwo? / from the standpoint of the effects of a grant for your company?

Jeśli NIE: / If No:

Dlaczego nie? Why not?

- nie wiemy o takiej możliwości / do not know about such a possibility
- mamy za mało doświadczenie / We have too little experience
- nie odpowiadają nam warunki programu / We do not meet the conditions of the programme
- nie stać nas na to / we can not afford it
- inne formy, jakie? ..... / other...

Ankieta 5/5 / QUESTIONNAIRE 5/5

III. WSPARCIE POŚREDNIE DZIAŁALNOŚCI ZE ŚRODKÓW POCHODZĄCYCH Z UNII EUROPEJSKIEJ INDIRECT SUPPORT ACTIVITY FROM THE EUROPEAN UNION

Czy skorzystali Państwo z europejskich pieniędzy pośrednio (tzn. czy uzyskali Państwo jakieś informacje dla przedsiębiorstw poprzez szkolenia, targi bądź inne, które finansowane były ze środków UE, które w efekcie przyczyniły się do rozwoju współpracy z Czechami? / **Do you have benefited from European money indirectly (whether you received any information to enterprises through training, fair or otherwise, which were financed by EU funds, which eventually contributed to the development of cooperation with the Czech Republic?**

Czy Państwa przedsiębiorstwo jest członkiem jakiejś organizacji zawodowej (izby gospodarczej itd.) / **Does your firm is a member of some professional organizations (chamber of commerce, etc.)**

tak / **yes**

nie / **no**

Jeśli TAK: / If yes:

Jak Państwo oceniają jej działalność? **How do you assess its activities?**

Czy wykorzystanie środków pochodzących z Unii Europejskiej w Państwa bezpośrednim otoczeniu (np. budowa drogi przez gminę współfinansowana ze środków UE) przyczyniło się do zmiany w funkcjonowaniu Państwa przedsiębiorstwa? / **Is the use of funds from the European Union in your immediate environment (eg construction of roads by the municipality of EU co-funded) has contributed to changes in the functioning of your company?**

tak / **yes**

nie / **no**

Jeśli TAK: If yes:

W jaki sposób? **How?**

WYNIKI Z REALIZACJI BADAŃ PO POLSKIEJ STRONIE: (REASEARCH RESULTS ON POLISH SIDE)

Firma A

Wielkość przedsiębiorstwa (Company size): małe (small)

Działalność na rynku (Market activity): 10 lat (10 years)

Siedziba (headquarters): powiat kłodzki (kłodzki District)

Podstawowy obszar działalności (business area): sprzedaż i montaż okien (sale and installation of windows)

Forma współpracy z Czechami (The form of cooperation with the Czech Republic): eksport produktów, oddział (export products, the branch)

Sposób nawiązania kontaktu z Czechami (The way to make contact with the Czech Republic): Internet, samodzielne poszukiwanie partnerów (Internet, independent search for partners)

Długość współpracy (Time of cooperation): 5 lat (5 years)

Częstotliwość kontaktów (Frequency of contacts): stała (constant)

Udział współpracy z Czechami w obrotach (The share of co-operation in trade with the Czech Republic): ok. 50% (around 50%)

Język komunikacji (Language of communication): czeski, polski (Czech, Polish)

Zadowolenie ze współpracy (Satisfaction with the cooperation): tak (yes)

Plany poszerzenia współpracy (Plans to extend cooperation): tak (yes)

Największe bariery we współpracy z Czechami (The biggest barrier in cooperation with the Czech Republic) : trudności w ściąganiu należności (difficulties in download payment)

WYNIKI Z REALIZACJI BADAŃ PO POLSKIEJ STRONIE: (REASEARCH RESULTS ON POLISH SIDE)

Firma B

Wielkość przedsiębiorstwa (Company size): średnie (medium)

Działalność na rynku (Market activity): powyżej 10 lat (more than 10 years)

Siedziba (headquarters): powiat wrocławski (wroclawski district)

Podstawowy obszar działalności (business area): produkcja i sprzedaż przewodów spalinowych ze stali kwasoodpornej (manufacture and sale of exhaust pipes of stainless steel)

Forma współpracy z Czechami (The form of cooperation with the Czech Republic): eksport, import

Sposób nawiązania kontaktu z Czechami (The way to make contact with the Czech Republic): Beskidzki Dom Maklerski

Długość współpracy (Time of cooperation): 1 rok (1 year)

Częstotliwość kontaktów (Frequency of contacts): stała (constant)

Udział współpracy z Czechami w obrotach (The share of co-operation in trade with the Czech Republic): ok.10% (around 10%)

Język komunikacji (Language of communication): polski (Polish)

Zadowolenie ze współpracy (Satisfaction with the cooperation): tak (yes)

Plany poszerzenia współpracy (Plans to extend cooperation): tak (yes)

Największe bariery we współpracy z Czechami (The biggest barrier in cooperation with the Czech Republic) : dostosowanie oferty firmy do wymagań rynku czeskiego (adjusting the business to the Czech market requirements)

WYNIKI Z REALIZACJI BADAŃ PO POLSKIEJ STRONIE: (REASEARCH RESULTS ON POLISH SIDE)

Firma C

Wielkość przedsiębiorstwa (Company size): małe (small)

Działalność na rynku (Market activity): 5-9 lat (5-9 years)

Siedziba (headquarters): Wrocław

Podstawowy obszar działalności (business area): sprzedaż samochodowych odświeżaczy powietrza głównie do sieci handlowych (sale of automotive air fresheners mainly to retail chains)

Forma współpracy z Czechami (The form of cooperation with the Czech Republic): import , oddział (import, branch)

Sposób nawiązania kontaktu z Czechami (The way to make contact with the Czech Republic): kontakt osobisty (personal contact)

Długość współpracy (Time of cooperation): 5-9 lat (5-9 years)

Częstotliwość kontaktów (Frequency of contacts): stała (constant)

Udział współpracy z Czechami w obrotach (The share of co-operation in trade with the Czech Republic): powyżej 50% (over 50%)

Język komunikacji (Language of communication): angielski (English)

Zadowolenie ze współpracy (Satisfaction with the cooperation): tak (yes)

Plany poszerzenia współpracy (Plans to extend cooperation): tak (yes)

Największe bariery we współpracy z Czechami (The biggest barrier in cooperation with the Czech Republic) : bariera językowa, zła orientacja w czeskich warunkach i obyczajach (language barrier, poor orientation in the Czech conditions and customs)

OGÓLNE WNIOSKI Z PRZEPROWADZONYCH BADAŃ:

GENERAL CONCLUSIONS OF THE RESEARCH:

-dwie spośród przebadanych firm nie ubiegały się o uzyskanie dotacji z funduszy europejskich/two of the surveyed companies have not applied to obtain subsidies from European funds,

-dotyczy to również programów przeznaczonych na dofinansowanie współpracy z zagranicznym partnerem/this considers also funding for programs of cooperation with foreign partner

- jako przyczynę takiego stanu rzeczy firmy te wskazują brak informacji na temat możliwości uzyskania tego typu wsparcia/the reason of this situation, is that these companies indicate a lack of information about the possibilities of this type of support

OGÓLNE WNIOSKI Z PRZEPROWADZONYCH BADAŃ:

GENERAL CONCLUSIONS OF THE RESEARCH:

- jedna z firm pozyskała wsparcie w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw/ one of the companies gained a support within the Sectoral Operational Programme Improvement of the Competitiveness of Enterprises
- dotacja ta miała wpływ na współpracę z Czechami poprzez opatentowanie europejskiego znaku firmowego, które przyczyniło się do rozpowszechnienia znaku firmowego w Czechach/ grant had an impact on cooperation with the Czech Republic by the European patent trademark, which contributed to the dissemination of the trademark in the Czech Republic,
- podstawowe zalety uzyskania dotacji: pozytywny wpływ na rozwój przedsiębiorstwa, szczególnie uwzględniając aspekt finansowy/ basic advantages of obtaining the grant: a positive impact on business development, particularly having regard to the financial aspect
- podstawowe wady uzyskania dotacji: skomplikowana procedura aplikacyjna, nie koncentrowanie się na celu wniosku tylko na ewentualnych błędach beneficjenta, długi proces oceny wniosków, niezrozumiały formularz (wymagający dużej cierpliwości)/major disadvantages of obtaining a grant: complicated application procedure, lack of concentration on the aim of the proposal but only on the possible beneficent errors, long process of assessing applications, incomprehensible form (which requires patience)

OGÓLNE WNIOSKI Z PRZEPROWADZONYCH BADAŃ:

GENERAL CONCLUSIONS OF THE RESEARCH:

-żadna z badanych firm nie skorzystała z funduszy unijnych pośrednio (tzn. poprzez szkolenia, udział w targach i innych imprezach finansowanych ze środków UE),

none of the surveyed companies have benefited from EU funds indirectly (through training, participation in fairs and other events financed by the EU),

-spośród przebadanych firm tylko 1 jest członkiem organizacji zawodowej (Federacja Pracowników Polski Zachodniej), działalność tej organizacji została oceniona pozytywnie,

among the interviewed companies only one is a member of professional organization, the activities of this organization was evaluated positively,

-żadna z firm nie wskazała, aby wykorzystanie środków pochodzących z Unii Europejskiej w ich bezpośrednim otoczeniu (np. budowa drogi przez gminę współfinansowana ze środków UE) przyczyniło się do zmiany w funkcjonowaniu przedsiębiorstwa, w tym współpracy ze stroną czeską.

none of the companies indicated that the use of funds from the European Union in their immediate surroundings (such as building roads co-financed by the municipality by the EU) has contributed to changes in the functioning of the company, including cooperation with the Czech side.

Wnioski końcowe: / Conclusion

1. W regionie Dolny Śląsk obserwuje się intensywną współpracę różnego rodzaju instytucji ze stroną czeską. / In the region of Lower Silesia there intensive cooperation with other institutions the Czech side can be observed.
2. Współpraca ta nie przekłada się dotychczas w zadowalający sposób na współpracę podmiotów gospodarczych (MSP). / This cooperation is not reflected yet in a satisfactory manner on the cooperation of economic units (SMEs).
3. Obserwuje się niewielkie zainteresowanie podmiotów gospodarczych współpracą (tzw. efekt opóźnienia w stosunku do wspomnianych instytucji). / There has been little interest in co-operators (the effect of delay in relation to these institutions).
4. Dużą rolę w aktywizacji instytucji publicznych i społecznych odgrywają środki pochodzące z funduszy UE, niewystarczające jest jednak wykorzystanie tych środków na zacieśnienie współpracy między instytucjami. / Large role in the activation of public institutions and social play resources from EU funds, however, is insufficient to use these resources to enhance cooperation between the institutions.

Dziękujemy za uwagę...

Thank you for your attention.....